

Elmarknadsanalys Januari 2021

En ny norsk kabel till kontinenten höjde dom pressade elpriserna i Norge. Problem med kärnkraften i Sverige och lägre vindkraftsproduktion än normalt bidrog också till högre priser. Den hydrologiska balansen ligger dock fortfarande med ett rejält överskott. Kallare temperaturer, tillgång till vaccin samt en börsmarknad som gått starkt under månaden har stöttat de globala energimarknaderna, och dom nordiska elpriserna var inget undantag. I mellandagarna fick vi indikationer på väderfenomenet "Sudden Stratospheric Warming" vilket gjorde att elpriserna fick ytterligare en knuff norrut.

Den nya kabeln mellan Norge och Tyskland på 1400 MW, kallad Nordlink, driftsattes under månaden och vi fick direkt se en markant uppgång på priserna i södra Norge. Kabeln bidrar till att vattenkraftsproducenterna kan höja vädret på vattnet och risken för att spilla vatten minskar. Det hydrologiska överskottet är fortfarande på 20 TWh, men minskar nu i takt med kallare klimat under vintermånaderna.

Kärnkraften har haft sina utmaningar under månaden. Forsmark 1 har haft generatorfel, Forsmark 2 har bränsleproblem, i Ringhals 4 har en av turbinerna ett okänt fel. Men den stora händelsen inom kärnkraften är att Ringhals 1 har trappat ner sin effekt och stängdes av under sista timmarna av 2020.

Strax efter julafton fick vi se ett väderfenomen som heter Sudden Stratospheric Warming vilket kortfattat innebär att polarvirveln försvagas. När de inträffar kommer den kalla luften ner ifrån nordpolen och det blir riktigt kallt. Senast vi fick en stor Sudden Stratospheric Warming i

Skandinavien under 2009 fick vi se elpriser på 1 kr/kWh. Detta fick också terminspriserna på el att stiga.

I Europa så har Polen, som är det land som efter Tyskland släpper ut mest koldioxid i EU, bestämt sig att minska sitt beroende av kolkraft. Med ca 80 procent av sin el producerat av kolkraft tillverkar Polen mer el från kol än alla andra EU-länder tillsammans. Istället för kol har Polen nu bestämt att dom ska storsatsa på kärnkraft med sex nya reaktorer. Även Tyskland kommer från och med 2021 minska sitt beroende av kol med en minskning av kolkraft som tillverkar el med 4,7 GW.

Kort sammanfattning 2020

Det varmaste året någonsin med drygt 0,5 grader högre temperatur än det tidigare uppmätta rekordet med framförallt januari och november som ovanligt varma månader. Covid-19 satte sina spår med minskad förbrukning och med ett väldigt stort hydrologiskt överskott vi såg ett elpris som kollapsade under första kvartalet. Vindkraften har som väntat slagit rekord på rekord och solkraften följer samma spår. Vi fick se negativa priser för första gången, men även väldigt höga priser. Tydligt är att volatiliteten ökar för varje år som går med mer intermittent kraft i systemet. Kärnkraftsreaktorn Ringhals 1 trappade succesivt ner under slutet av året för att helt stängas av vid årsskiftet. EU höjde ambitionsnivån för minskade utsläpp vilket har gjort att utsläppsrättspriserna haft en stark utveckling under slutet av året.